

Izvešće o radu Županijske matične razvojne službe Gradske knjižnice Rijeka u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine

UVOD

Županijska matična razvojna služba Gradske knjižnice Rijeka obavlja matičnu djelatnost za narodne i školske knjižnice Primorsko-goranske županije.

Na području Županije djeluju ukupno 22 narodne knjižnice (16 samostalnih ustanova i 6 područnih knjižnica), 59 knjižnica u osnovnim školama, uz još 10 knjižnica u područnim školama, 31 srednjoškolska knjižnica (na 24 lokacije s obzirom na to da dio škola dijeli zajednički prostor).

Sveukupno je riječ o **122 knjižnice** na matičnom području.

Poslove i zadaće u okviru matične djelatnosti, prema Ugovoru s Ministarstvom kulture i medija RH, obavljaju dvije stručne osobe, voditeljica ŽMRS Ljiljana Črnjar, knjižničarska savjetnica i stručna suradnica za matičnu djelatnost Lara Pavić, knjižničarka.

Praćenje rada knjižnica i analiza stanja

Praćenje rada narodnih i školskih knjižnica obavlja se neposrednim uvidom na terenu u njihov rad (naveden datum posjeta uz svaku od knjižnica u vezi s pojedinom temom) te putem analize statističkih i drugih podataka o radu knjižnica.

U razdoblju od 16. siječnja do 25. veljače 2023. godine knjižnice su unosile statističke podatke o radu za 2022. godinu u online *Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica* koji vodi Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu: <http://hk.nsk.hr>.

Osim što je poziv za popunjavanje podataka poslan neposredno i od strane savjetnica za narodne knjižnice i za školske knjižnice iz Hrvatskog zavoda za knjižničarstvo NSK, Županijska matična razvojna služba također je uputila poziv za popunjavanje narodnim i školskim knjižnicama, prosljedila upute za popunjavanje te upute za ispis statističkih podataka iz knjižnično-informacijskog sustava ZaKi koji imaju sve narodne i gotovo sve školske knjižnice Primorsko-goranske županije.

Tijekom popunjavanja podataka, prema potrebi, pružana je pomoć i dane dodatne upute telefonom, mailom i na terenu osobito knjižničarima koji su po prvi puta popunjavali statističke podatke.

Nakon unosa podataka, Županijska matična razvojna služba obavila je kontrolu unesenih podataka, a pojedine knjižnice je trebalo dodatno kontaktirati zbog potrebe da se podaci dopune ili isprave.

Iz *Sustava* je, za potrebe analize, dobiven skupni tabelarni prikaz podataka za narodne i za školske knjižnice RH te je Županijska matična razvojna služba napravila izvod i izračun podataka za Primorsko-goransku županiju.

Uz tabelarni prikaz podataka priređena je i narativna analiza i usporedba statističkih pokazatelja o radu narodnih i školskih knjižnica sa standardima te dostavljena Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu i Ministarstvu kulture i medija. Analize su objavljene i na web stranici Gradske knjižnice Rijeka.

Ažurirani su adresari narodnih i školskih knjižnica te su također objavljeni na web stranici Gradske knjižnice Rijeka.

Održavanje županijske mreže knjižnica i poticanje razvoja

Općina Čavle

Gradska knjižnica Rijeka i Općina Čavle od 2007. imaju ugovorni odnos o obavljanju knjižnične djelatnosti te je Knjižnica Čavle područna knjižnica GKR. Tijekom 2023. održavala se redovita komunikacija s Općinom u smislu izvještavanja o radu, financiranja i sl.

U siječnju 2023. godine Županijska matična razvojna služba sastavila je izvješće o radu Knjižnice Čavle a Računovodstvo GKR financijsko izvješće. Redovito se izrađuju ostala izvješća vezana za Knjižnicu Čavle, primjerice o utrošenim sredstvima za nabavu građe i sl. S obzirom na to da je u 2023. uspostavljen novi model otkupa knjiga od strane MKM, pružena je stručna pomoć vezano uz unos podataka u sustav e-pisarnice.

Kao dio sustava GKR Knjižnica Čavle uključena je u sve programske aktivnosti Knjižnice primjerice obilježavanje Mjeseca hrvatske knjige, promotivne akcije i sl. u suradnji sa Službom za koordinaciju programa.

Općina Omišalj

Od 1. travnja 2018. Knjižnica „Vid Omišljanin” dio je sustava Gradske knjižnice Rijeka na temelju Ugovora o obavljanju knjižnične djelatnosti za Općinu Omišalj te je Knjižnica „Vid Omišljanin“ područna knjižnica GKR. Održava se redovita komunikacija s Općinom u smislu izvještavanja o radu, financiranja i sl.

U siječnju 2023. godine Županijska matična razvojna služba je sastavila izvješće o radu Knjižnice „Vid Omišljanin“ a Računovodstvo GKR financijsko izvješće. Redovito se izrađuju ostala izvješća, primjerice o utrošenim sredstvima za nabavu građe i sl. S obzirom na to da je u 2023. uspostavljen novi model otkupa knjiga od strane MKM, pružena je stručna pomoć vezano uz unos podataka u sustav e-pisarnice.

Kao dio sustava GKR, Knjižnica „Vid Omišljanin” uključena je u sve programske aktivnosti Knjižnice, primjerice obilježavanje Mjeseca hrvatske knjige, promotivne akcije i sl. u suradnji sa Službom za koordinaciju programa.

Županijski bibliobus

Županijski bibliobus sastavni je dio mreže narodnih knjižnica Primorsko-goranske županije. Obilazi 13 jedinica lokalne samouprave, točnije 41 naselje na 53 stajališta.

U devet općina bibliobus je jedini oblik djelatnosti narodne knjižnice. Većinom je riječ je općinama u Gorskom kotaru (6), otoku Krku (2) te riječkom prstenu (1). Održava se redovita komunikacija s općinama i gradovima vezano uz planiranje rada, promjene u itineraru (Općina Jelenje, Općina Matulji), izvještavanje o radu, ugovora, financiranja i sl. Budući da se rad Županijskog bibliobusa najvećim dijelom financira iz proračuna Primorsko-goranske županije, održavana je redovita komunikacija sa Županijom u smislu planiranja rada i izvještavanja o radu. Važno je istaknuti da je Mestna knjižnica Ljubljana donirala svoje vozilo GKR te su tijekom studenog i prosinca obavljene sve pripreme za početak obilaska stajališta novim vozilom.

Općina Punat

Pri Općini Punat (1.908 st.) dugi niz godina djeluje knjižnica otvorena dva puta tjedno po jedan sat. Županijska matična razvojna služba više je puta kontaktirala Općinu o mogućnostima usklađivanja sa Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti. Od 2022. čine se konkretni koraci od kojih je prvi bio nabava računalnog programa ZaKi za knjižnično poslovanje čime se knjižnica Općine Punat početkom 2022. uključila u jedinstveni knjižnično-informacijski sustav PGŽ s ostalim narodnim i školskim knjižnicama.

U 2023. je donesena odluka o uređenju prostora zgrade društvene namjene za potrebe knjižnice i udruga u kulturi. U tijeku je pronalaženje izvora financiranja kako bi se 2025., kada se obilježava 150 godina osnivanja Narodne čitaonice u Puntu, otvorio novi prostor.

Općina Klana

Pri Općini Klana (1.856 st.) djeluje Multimedijalni centar Klana temelj kojega čini knjižnična djelatnost, voditeljica je stručna osoba (knjižničarka), otvoren je svakodnevno osim subote u jednoj smjeni. Tijekom ranijih godina obavljeno je nekoliko razgovora s predstavnicima Općine na temu profesionalizacije knjižnične djelatnosti. Tijekom 2021. godine dovršena je rekonstrukcija Vatrogasnog doma na katu kojeg djeluje knjižnica, prostor je uređen, ugrađen je lift i dopunjen namještaj. U svibnju 2022. nabavljen je računalni program za knjižnično poslovanje ZaKi čime se i knjižnica Općine Klana uključila u jedinstveni knjižnično-informacijski sustav PGŽ kao dio županijske mreže knjižnica. ŽMRS je nastavila i u 2023. pratiti rad i prema potrebi pružati stručnu pomoć.

Općina Lopar (otok Rab)

Zaprimljen je upit ravnatelja Centra za kulturu Lopar vezano uz organizaciju knjižnične djelatnosti te je upućen odgovor Centru i Općinu Lopar u kojem se ukazalo na odredbe Zakona i mogućnosti organizacije profesionalne knjižnične usluge ali ne u okviru djelatnosti Centra.

U slučaju sve tri općine riječ radi se o manje od 3.000 stanovnika te bi se knjižnice trebale organizirati kao područne knjižnice druge samostalne gradske ili općinske knjižnice sukladno Čl. 10., st. 3 Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti ili npr. u Loparu osigurati bibliobusna usluga u suradnji s Gradom Rabom i Gradskom knjižnicom Rab.

Sudjelovanje u projektima uređenja i opremanja prostora

► Novi prostor Središnje knjižnice GKR u T-objektu- kompleksa Rikard Benčić

Županijska matična razvojna služba dio je radnog tima GKR koji je surađivao s arhitektom na oblikovanju funkcionalnih cjelina i projektu opreme prostora (namještaj, RFID tehnologija, vertikalni transport, računalna oprema). U 2023. godini zgrada je u potpunosti opremljena te je ŽMRS sudjelovala u svim procesima vezanim uz opremanje prostora, planiranje i provedbu preseljenja te otvaranje novoga prostora dana 21. 12. 2023.

Voditeljica ŽMRS bila je ovlaštena predstavnik Knjižnice i Grada za dio opremanja vezan uz knjižnični namještaj (kontrola, reklamacije, ovjera zapisnika..).

► Budući prostor knjižnice Općine Punat

Općina Punat odlučila je zgradu društvene namjene urediti za potrebe knjižnice i lokalnog KUD-a. Napravljeno je idejno rješenje pri čemu je ŽMRS dala pisano očitovanje s primjedbama i prijedlozima. Za nastavak realizacije projekta ključno je pronaći izvore financiranja kako bi se prostor uredio i opremio do 2025. godine.

► Projekt uređenja i opremanja novog prostora Gradske knjižnice Ivana Gorana Kovačića Vrbovsko

U tijeku su građevinski i obrtnički radovi na uređenju budućeg prostora Gradske knjižnice Ivana Gorana Kovačića Vrbovsko te je ŽMRS u redovitoj komunikaciji s ravnateljicom vezano uz pojedine faze realizacije projekta.

► Programsko rješenje rekonstrukcije građevine za smještaj Gradske knjižnice Rab

U suradnji s ravnateljicom Gradske knjižnice Rab, ŽMRS je dala pisano očitovanje vezano uz dostavljeno Programsko rješenje rekonstrukcije građevine za smještaj Gradske knjižnice Rab koje se razmatra kao mogućnost.

Umrežavanje knjižnica i rad u jedinstvenom knjižnično-informacijskom sustavu narodnih i školskih knjižnica Primorsko-goranske županije

Sve narodne i većina školskih knjižnica Primorsko-goranske županije uključene su u jedinstveni knjižnično-informacijski sustav ZaKi što ŽMRS koordinira od 2010. godine.

Riječ je o 22 narodne knjižnice (16 samostalnih i 6 ugovornih podružnica), 59 osnovnoškolskih i 28 srednjoškolskih te jedna knjižnica učeničkog doma.

Jedan od rezultata umrežavanja je i skupni katalog knjižnica PGŽ uključenih u sustav ZaKi: <https://katalog-pgz.gkr.hr> koji je pridonio dostupnosti informacija o knjižničnoj građi pohranjenoj u fondovima i zbirkama narodnih i školskih knjižnica PGŽ, čime se omogućava i bolja koordinacija međuknjižnične posudbe. Radom u zajedničkoj bazi, uz stručnu pomoć ŽMRS, doprinosi se ujednačavanju stručnog rada u knjižnicama u skladu s pravilima struke. To se provodi kontinuiranom edukacijom za nove module, posebice kad je riječ o novim djelatnicima u knjižnicama kao i savjetodavnom pomoći vezanom uz popravke signaturnog sustava i formiranje zbirke (detaljnije navedeno u dijelu Stručno-savjetodavna pomoć i edukacija knjižničnih djelatnika).

Za građu koju pojedine knjižnice imaju u fondovima, a u bazi nije bilo zapisa postavljeni su zapisi u bibliografskoj bazi i izrađene normativne odrednice.

Također se kontinuirano obavlja prevezivanje tzv. "sivih zapisa" koji nisu prošli migraciju na ispravne zapise, a u brojkama je to značilo sljedeće:

- izrada novih odrednica u normativnoj bazi - **72** odrednice
- izrada novih kataložnih zapisa u bibliografskoj bazi - **173** zapisa
- popravci postojećih zapisa u bibliografskoj bazi – **132** zapisa
- popravci postojećih odrednica u normativnoj bazi - **37** odrednica
- prevezivanje u bibliografskoj bazi: **443** zapisa

Stručni nadzor vezan uz utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za knjižničnu građu

Novim Pravilnikom o matičnoj djelatnosti i sustavu matičnih knjižnica u Republici Hrvatskoj (NN 81/2021), Članak 15., stavak 4., točka 16, stručna pomoć vezano uz utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za knjižničnu građu u narodnim i školskim knjižnicama u djelokrugu je rada županijskih matičnih razvojnih službi.

ŽMRS je obavila stručni nadzor u Gradskoj knjižnici Bakar koja posjeduje jednu knjigu, jedan časopis, jedan rukopis i jednu grafičku mapu koje predmnijevaju imati status kulturnog dobra (14. 3.). Sastavljeno je izvješće s fotodokumentacijom te dostavljeno GK Bakar koja je uputila zahtjev NSK za utvrđivanjem svojstva kulturnog dobra.

Projekt Zavičajna digitalna knjižnica PGŽ

Nakon više od jednog desetljeća dugog projekta umrežavanja u jedinstveni knjižnično informacijski sustav ZaKi, 2021. godine započet je projekt digitalizacije – *Zavičajna digitalna knjižnica PGŽ* kao nastavak funkcionalnog povezivanja knjižnica na području matičnosti također uz koordinaciju ŽMRS. Nakon uspješno provedene prve i druge faze u kojima je, na platformi Indigo, uspostavljen digitalni repozitorij temeljen na kooperativnom modelu i portal te postavljene digitalne knjižnice GKR, GK Mali Lošinj, GK Crikvenica i GK Opatija, uslijedila je treća faza 2023. godine koja je realizirana uz sufinanciranje Primorsko-goranske županije i vlastitim sredstvima GKR:

- obavljena su dodatna podešavanja i unaprjeđenje funkcionalnosti portala temeljenog na kooperativnom modelu
- dodatno su reorganizirane zbirke svih četiriju digitalnih knjižnica u smislu tematskih blokova
- dana 22. ožujka 2023. organizirana je za uključene knjižnice: Opatija, Crikvenica i Mali Lošinj radionica postavljanja građe u repozitorij Zavičajne digitalne knjižnice PGŽ
- izrađene su i dane upute za unos u repozitorij pojedinih vrsta građe i opis metapodacima
- dovršio se unos zavičajne periodike odnosno digitaliziranih primjeraka Novog lista koje Gradska knjižnica Rijeka fizički čuva u svom fondu; dovršen je unos Riječkog lista, ukupno 129 brojeva te Novog lista 1932-1934, ukupno 369 brojeva; digitalne preslike su tehnički obrađene za postavljanje u repozitorij,

- nastavljeno je postavljanje novih brojeva općinskih/gradskih glasila, županijskog lista Zeleno i plavo kao i školskih listova; a sve njih uneseni su metapodaci prema prethodno utvrđenom profilu za opis

Svi su navedeni sadržaji ocerirani su i indeksirani kako bi na portalu bilo omogućeno pretraživanje po metapodacima i po cjelovitom tekstu.

Portal je dostupan na: <https://digitalnaknjiznicapgz.hr/>

Sudjelovanje u nacionalnom projektu eKultura

Na temelju prethodno obavljenih konzultacija ŽMRS i ravnatelja GKR s voditeljicom projekta eKultura za knjižnice, dr. sc. S. Klarin i voditeljicom Matične razvojne službe za digitalne knjižnice u NKS K. Holub, Gradska knjižnica Rijeka podnijela je zahtjev NSK za pristup sustavu URN:NBN te potom u rujnu 2023. potpisala sporazum s MKM o uključivanju u sustav e-Kultura. Na poticaj ŽMRS sporazum su potpisale i gradske knjižnice u Crikvenici, Malom Lošinj i Opatiji kao i Pomorska škola Bakar te je edukacija za rad u sustavu dogovorena za početak 2024. godine.

Organizacija stalnog stručnog usavršavanja knjižničnog osoblja

Organizacija stalnog stručnog usavršavanja većim dijelom se provodila u suradnji s Centrom za stalno stručno usavršavanje knjižničara kao i samostalno. Za tečajeve CSSU polaznicima se ne naplaćuje kotizacija, već troškove podmiruje GKR iz sredstava za matičnu djelatnost zahvaljujući čemu nazoči i veći broj sudionika.

Tijekom 2023. organizirani su sljedeći tečajevi i radionice:

► ***Rad u kooperativnoj digitalnoj knjižnici: unos različitih vrsta građe u repozitorij*** (radionica), predavač Kristian Crnković, Arhiv Pro, 22. 3. 2023. (6 polaznika)

► ***Virtualne izložbe digitalizirane građe*** (webinar), predavačice Iva Adžaga Ašerger, Sanja Lapiš, 17. 4. 2023. (35 polaznika)

► ***Vizualni identitet knjižnice ili kako učiniti knjižnicu prepoznatljivom*** (webinar), predavačica Aleksandra Šutalo, 20. 9. 2023. (54 polaznika)

► ***Struktura i sadržaj mrežnih stranica - smjernice i preporuke za školske knjižnice i dječje odjele narodnih knjižnica*** (webinar), predavačica Ana Sudarević, 9. 10. 2023. (46 polaznika)

Stručno-savjetodavna pomoć i edukacija knjižničnih djelatnika

(uz stručno-savjetodavnu pomoć pruženu na terenu naveden je datum posjete knjižnici)

Redovito je pružana stručno-savjetodavna pomoć na terenu, dano usmeno mišljenje ili upućen dopis vezano uz različita područja poslovanja.

► **Primjena novog Pravilnika, izlučivanjem građe za otpis te revizijom knjižničnog fonda, izradom dokumentacije o otpisu, uz pregled popisa otpisane građe**

Novi Pravilnik o zaštiti, reviziji i otpisu knjižnične građe (NN 27/2023) stupio je na snagu polovicom ožujka 2023. te je svim knjižnicama skrenuta pozornost na odredbe novog Pravilnika i dostavljeni novi, izmijenjeni obrasci dokumentacije narodnim i školskim knjižnicama koje su provodile reviziju odnosno godišnji otpis, ukupno

24 knjižnice:

Gradska knjižnica Crikvenica, Gradska knjižnica *Janet Majnarich* Delnice, Gradska knjižnica i čitaonica Mali Lošinj, Gradska knjižnica Opatija, Narodna knjižnica i čitaonica Halubajska zora Viškovo, Srednja škola Krk, Građevinska tehnička škola, Graditeljska škola za industriju i obrt, Drvodjeljska i strojarska škola, OŠ Centar, Prirodoslovna i grafička škola, OŠ V. Nazora Crikvenica, OŠ „P. Zrinski“ Čabar, OŠ Fužine, OŠ Hreljin, OŠ M. Brozović Kastav, OŠ Malinska, OŠ Mrkopalj, OŠ Rab, OŠ „R. Katalinić Jeretov“ Opatija, OŠ Vrbovsko, OŠ Ivana Zajca, OŠ Kozala, OŠ San Nicolo.

Dodatno na terenu obavljeno je u vezi revizije i otpisa **20 posjeta u 11 knjižnica:**

OŠ Milan Brozović Kastav – početak revizije, upute uz modul Revizija i otpisi (11.4.); izlučivanje i prijedlog otpisa (17.4.); uvid u rezultate i zaključenje revizije, izrada dokumentacije o reviziji (20.4.)

OŠ I. G. Kovačić Vrbovsko - početak revizije, upute uz modul Revizija i otpisi (7.6.)

OŠ Hreljin - početak revizije, upute uz modul Revizija i otpisi (26.6.); uvid u rezultate i zaključenje revizije, izrada dokumentacije o reviziji (10.7.)

OŠ V. Nazora Crikvenica - početak revizije, upute uz modul Revizija i otpisi (27.6)

Graditeljska škola za industriju i obrt i Građevinska tehnička škola - početak revizije, upute uz modul Revizija i otpisi (28.6.); uvid u tijek revizije (11. 7.); uvid u rezultate i zaključenje revizije, izrada dokumentacije o reviziji (14.9.)

Srednja škola Krk - početak revizije, upute uz modul Revizija i otpisi (3. 7.); uvid u rezultate i zaključenje revizije, izrada dokumentacije o reviziji (8.9.)

OŠ Fužine - početak revizije, upute uz modul Revizija i otpisi (4. 7.); uvid u rezultate i zaključenje revizije, izrada dokumentacije o reviziji (15.9.)

OŠ Malinska - izrada prijedloga otpisa i otpisnih lista u modulu Revizija i otpis (10.7.)

Gimnazija Andrije Mohorovičića – planiranje revizije – konzultacije (17. 10.)

OŠ V. Gortan - kriteriji za otpis, izlučivanje građe (17. 10.)

Škola za primijenjenu umjetnost – kriteriji za otpis, izlučivanje građe (18. 10.); izrada prijedloga otpisa u modulu Revizija i otpis (7.11.); izrada otpisnih lista i dokumentacije za otpis (27. 11.)

► **Stručna pomoć vezano uz novi model otkupa knjiga za narodne knjižnice - 3 posjeta u 3 knjižnice:**

GKR – Knjižnica Omišalj (7. 7.)

GKR – Knjižnica Čavle (14.7.)

Narodna knjižnica Halubajska zora (12.7.)

► **Popunjavanje podataka u Sustavu statističkih podataka o poslovanju knjižnica:** sve knjižnice; mailom, telefonom

Dodatno na terenu – **4 posjeta u 4 knjižnice** (modul Statistike u programu ZaKi, pomoć pri popunjavanju podataka u *Sustavu*):

Škola za primijenjenu umjetnost (9.2.)

Prometna škola (10.2)

KOŠ Josip Pavličić (14.2.)

OŠ Nikola Tesla (15. 2.)

► **Uvod u rad u programu ZaKi, modul posudba (program Zaki) – 5 posjeta u 5 knjižnica:**

KOŠ Josip Pavličić - djelatnica na zamjeni (14. 2.)

Centar za odgoj i obrazovanje – nova knjižničarka (10.3.)

OŠ Kastav – nova knjižničarka (18.5.)

OŠ Bakar – nova knjižničarka (12. 9.)

OŠ Jelenje – nova knjižničarka (2. 11.)

► **Izmjene u sustavu signatura, organizacija knjižničnih zbirki – 3 posjeta u 3 knjižnice:**

Strojarska škola za industriju i obrt (28.3.)

Prometna škola (4.4.)

OŠ Zamet (9. 11.)

► **Stručna obrada knjižnične građe (modul Dokument, modul Nabava - računi, modul Bibliografska obrada - klasifikacija/signiranje, modul Nabava – inventarizacija), posebno edukacija novih zaposlenika – 13 posjeta u 12 knjižnica:**

OŠ Malinska (2. 3.)

KOŠ Josip Pavličić (13. 3.)

PŠ Punat (5. 5.); (5. 7.)

PŠ Vrbnik (1. 6.)

OŠ Mrkopalj (30.6.)

OŠ Kastav (12.7.)

OŠ Bakar (10.11.)

Hotelijersko-turistička škola (17.11.)

OŠ Fran Franković (22.11.)

OŠ Zvonka Cara (23.11.)

Škola za primijenjenu umjetnost (18. 12.)

OŠ Jelenje (27. 12.)

► **Stručna obrada posebnih vrsta građe (igračke) – 1 posjet u 1 knjižnicu**

Gradska knjižnica Bakar (14.3.)

► **Reorganizacija prostora, uređenje prostora, nabava namještaja – 2 posjeta u 2 Knjižnice**

OŠ Fran Franković (3. 11.)

OŠ V. Gortan (5. 12.)

► **Organizacija rada, kadrovska pitanja – 3 knjižnice**

Poslan je dopis MZO vezano uz radno vrijeme knjižnica u OŠ Lokve i OŠ Mrkopalj koje nije u skladu sa Standardom te je potrebno odobriti pola radnog vremena za svaku školu. Na dopis nije dobiven odgovor.

Poslan je upit vezano uz mogućnost volontiranja kao načina stjecanja uvjeta za pristupanje stručnim ispitu te je Povjerenstvo za polaganje stručnih ispita odgovorilo da to nije moguće.

► **Konzultacije uz Upisnik knjižnica**

više knjižnica; mailom i telefonom

► **Konzultacije uz izradu pravilnika o radu školske knjižnice**

Više se školskih knjižnica obratilo ŽMRS s molbom za stručnu pomoć oko izrade pravilnika o radu školske knjižnice s obzirom na to da je novi Standard za školske knjižnice (NN 61/2023) donesen u lipnju 2023. te su dostavljeni predlošci pravilnika, obavljani pregledi prijedloga teksta i dodatne konzultacije.

► **Konzultacije uz osnivanje knjižnice školske ustanove**

Pružene su potrebne informacije uz osnivanje knjižnice u obrazovnoj ustanovi - Međunarodna škola Adria/Adria International School koja radi po međunarodnom IB programu.

Sveukupno je posjećena **31** ustanova. U njima je obavljen ukupno **51** stručni posjet knjižnicama, od čega **4** posjeta u **4** narodne knjižnice te **47** posjeta u **27** školskih knjižnica.

Osim navedenih konkretnih odlazaka na teren višekratno je pružana stručna pomoć putem telefona, maila, kao i udaljenim pristupom bazi.

Organizacija i suorganizacija stručnih sastanaka

Održan je sastanak s ravnateljima narodnih knjižnica na temu suradnje na pripremi i organizaciji Tjedna dobre dječje knjige 2023., 3. ožujka 2023. (Zoom platforma)

GKR je, u Dječjoj kući, 16. ožujka, bila domaćin Županijskom stručnom vijeću knjižničara srednjih škola te sudjelovala s izlaganjima Koncept novog Odjela za mlade GKR (K. Đoja Ahel) te Upisnik knjižnica u RH (Lj. Črnjar).

Sudjelovanje u radu Stručnog vijeća voditelja županijskih matičnih razvojnih službi

► 25. siječnja, NSK – MKM, Zagreb; tema: Novi model otkupa knjiga za narodne knjižnice (sastanku su nazočili ravnatelji matičnih knjižnica)

► 27. ožujka, NSK, Zagreb; teme: Pravilnik o zaštiti reviziji i otpisu, novi obrasci za stručni nadzor, za reviziju i za godišnji otpis u knjižnicama, suglasnost ŽMRS za obavljanje usluga pokretne knjižnice, 14. savjetovanje za narodne knjižnice

- ▶ 12. lipnja, NSK, Zagreb; teme: višegodišnji program djelovanja matičnih knjižnica za razdoblje od 2022. do 2030. godine, opisna analiza statističkih podataka za 2022. g., najava izmjena Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, odobrenje HKV- a za izdavanje privremene suglasnosti za pokretanje usluge pokretne knjižnice, izvješća sa skupova, najave skupova
- ▶ 18. rujna, NSK, Zagreb; teme: suradnja HTV 3 i knjižnica, predstavljanje web aplikacije Lexie, kriteriji za vrednovanje knjižničnih manifestacija, prvi krug otkupa knjiga za narodne knjižnice, radionica Kako se priključiti Erasmus + programu
- ▶ 16. studenog, NSK, Zagreb; tema: *Program razvoja mreže pokretnih knjižnica u RH od 2023. do 2032.* (sastanku su nazočili ravnatelji matičnih knjižnica)
- ▶ 4. prosinca, NSK Zagreb; teme: matična razvojna služba za digitalne knjižnice, e-kultura, projekt građanske znanosti, HAWaton, hodogram aktivnosti za 2024. g., suradnja knjižničara i konzervatora na očuvanju pisane baštine

Sudjelovanje u realizaciji novog modela otkupa knjiga MKM za narodne knjižnice

ŽMRS je aktivno sudjelovala u svim fazama primjene novog modela otkupa knjiga MKM za narodne knjižnice: prijedlozima u raspravi, prikupljanjem povratnih informacija od strane narodnih knjižnica i slanje stručnim službama MKM, savjetima knjižnicama pri provedbi te konkretnom pomoći pri iskazivanju interesa i popunjavanju podataka u e-pisarnici.

Sudjelovanje u pripremi prijedloga programa za financiranje na javnim pozivima i natječajima

Županijska matična razvojna služba sudjelovala je kao dio radnog tima GKR u pripremi prijedloga programa za financiranje na javnim pozivima i natječajima:

- Natječaj za odabir programa za zadovoljenje javnih potreba u kulturi PGŽ za 2024. godinu
- Poziv za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2024. godinu

Ostali poslovi

- ▶ izrada priloga vezanih za matičnu djelatnost na web stranici GKR – podstranici matične djelatnosti; planiranje organizacije sadržaja o matičnoj djelatnosti na novoj web stranici GKR
- ▶ izrada izvješća o radu matične razvojne službe za prethodnu godinu i plana rada za tekuću godinu za narodne i školske knjižnice
- ▶ distribucija obavijesti o stručnim skupovima, manifestacijama i sl.
- ▶ suradnja sa stručnim vijećem voditelja ŽMRS, stručnim vijećima osnovnoškolskih i srednjoškolskih knjižnica Županije, MKM RH, MZO, NSK
- ▶ koordinacija između Ministarstva kulture i medija RH i narodnih knjižnica Županije

Edukacija djelatnika ŽSMR (sudjelovanje na stručnim skupovima, webinarima, radionicama)

- ▶ *Rad u kooperativnoj digitalnoj knjižnici*: unos različitih vrsta građe u repozitorij (radionica), Rijeka, 22. 3. 2023.
- ▶ *Upisnik knjižnica: pomoć pri upisu školskim knjižnicama* (webinar), 3. 4. 2023.
- ▶ *Virtualne izložbe digitalizirane građe* (webinar), 17. 4. 2023.
- ▶ *Vizualni identitet knjižnice ili kako učiniti knjižnicu prepoznatljivom* (webinar), 20. 9. 2023.
- ▶ *Struktura i sadržaj mrežnih stranica - smjernice i preporuke za školske knjižnice i dječje odjele narodnih knjižnica* (webinar), 9. 10. 2023.
- ▶ *14. savjetovanje za narodne knjižnice*, Dubrovnik, 11. – 14. 10. 2023.
- ▶ *Treći međunarodni skup Digitalna transformacija službenih publikacija i državnih informacija u izgrdanji digitalnog društva*, Pula, 26.-27. 10. 2023.
- ▶ *48. skupština HKD-a*, Zagreb, 13.-14. 11. 2023.
- ▶ *Građanska znanost u knjižnicama* (webinar), 13. 12. 2023.

Sudjelovanje na ostalim događanjima

Svečanost dodjele nagrada za unaprjeđenje kulturnog stvaralaštva, Kastav, 12. lipnja 2023. (nagrada dodijeljena GKR i djeltnici ŽMRS Lari Pavić).

Svečanost otvaranja nove zgrade Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci, Vinkovci, 20.-21. srpnja 2023.

Svečanost otvaranja Odjela za mlade Gradske knjižnice Zadar, Zadar, 21. studenoga 2023.

Svečanost obilježavanja 150. godina Narodne čitaonice i 120 godina Hrvatske pučke knjižnice u Selcu, Selce, 24. studenoga 2023.

Objavljeni radovi, recenzije radova

Cvjetković, N., Lj. Črnjar, L. Pavić. Zeleno-plavi pikseli: Zavičajna digitalna knjižnica Primorsko-goranske županije VBH 66, 1(2023), 245-259.

Ljiljana Črnjar recenzirala je jedan rad u časopisu Knjižničarstvo, Društva knjižničara Slavonije, Baranje i Srijema.

Održana izlaganja i tečajevi

Ljiljana Črnjar: Upisnik knjižnica u RH: Županijsko stručno vijeće knjižničara srednjih škola PGŽ, Dječj kuća, 16. ožujka 2023.

Ljiljana Črnjar, Ljiljana Vugrinec: Služba pokretne knjižnice kao dio županijske mreže narodnih knjižnica, webinar u okviru CSSU: 1. dio: 17. ožujka .; 2. dio: 4. travnja 2023. (predavačice održavaju tečaj uživo i kao webinar u sklopu programa tečajeva CSSU)

Kristian Benić, Niko Cvjetković, Ljiljana Črnjar: „Blato, cigla, polica, knjiga“ - uloga i budućnost Gradske knjižnice Rijeka u procesu urbane regeneracije kvarta kulture "Benčić", 14. savjetovanje za narodne knjižnice, Dubrovnik, 11. – 14. 10. 2023.

Nadia Bužleta, Ljiljana Črnjar, Nada Radman: Uspješnost narodnih knjižnica u posredovanju javnih informacija – istraživanje na primjeru županijskih matičnih knjižnica, Treći međunarodni skup Digitalna transformacija službenih publikacija i državnih informacija u izgrdanji digitalnog društva, Pula, 26.-27. 10. 2023.

Mentorstvo

Ljiljana Črnjar bila je mentorica studentici posljednje godine studija bibliotekarstva na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Anji Zbašnik te studentici druge godine preddiplomskog studija Kulturologije na Filozofskom fakultetu u Rijeci, Ivani Čargonja.

Nagrade

Na temelju Nagrade Eva Verona dodijeljene Lari Pavić, stručnoj suradnici za matičnu djelatnost na 47. skupštini u Zadru u listopadu 2022. godine, Primorsko-goranska županija dodijelila je nagradu za unaprjeđenje kulturnog stvaralaštva u 2022. g. Lari Pavić i Gradskoj knjižnici Rijeka. Nagrade su uručene u Kastvu 12. lipnja 2023.

Rad u ostalim stručnim i radnim tijelima

Voditeljica ŽMRS GKR, Ljiljana Črnjar, sudjelovala je u radu kao članica:

- Upravnog vijeća GKR
- Stručnog vijeća GKR
- Kulturnog vijeća Primorsko-goranske županije
- Povjerenstva za viša stručna zvanja u knjižničarskoj struci MKM-a
- Komisije za pokretne knjižnice HKD-a (pridružena članica)

Stručna suradnica za matičnu djelatnost, Lara Pavić, sudjelovala je u radu kao članica:

- Upravnog odbora Knjižničarskog društva Rijeka
- uredništva časopisa Knjižničar/Knjižničarka KDR-a
- Komisije za obrazovanje i stalno stručno usavršavanje HKD-a

Voditeljica županijske matične razvojne službe:
Ljiljana Črnjar, knjižničarska savjetnica